

FETYKÓ JUDIT
SAROKHÁZ

Színpadí játék két részben

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

FETYKÓ JUDIT

SAROKHÁZ

Színpadi játék két részben

Korrektúra: Mosonyi Kata

A színdarab részt vett a Budapesti Emlékbizottság drámapályázatán 1997-ben.
Papírformájú változata 1998-ban a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban lett
elhelyezve a pályázaton részt vett többi színdarabbal együtt

Budapest – Sátoraljaújhely, 1996 (2017)

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

FETYKÓ JUDIT

SAROKHÁZ

Színpadi játék két részben

SZEREPLŐK

BOROS PISTA	60 év körüli, Jóska barátja
ELZA menyasszonya	55-60 közötti, Jóska volt
HOLLÓS JÓZSEF, JÓSKA mozgékony idős férfi	65 éves nyugdíjas,
JULI	30-as nő, Mária lánya
MAMA Jóska és Mária anyja	85-90 éves idős asszony,
MÁRIA	60-as, Jóska húga
SZIKSZAI	Jóska üzlettársa, jó 40-es

A játékban előforduló színhely:
Jóska házának nappali szobája.

Történik: napjainkban

Az első felvonás és a második vége között bő fél év telik el.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

I.

Nappali szoba. Jobbról és balról magas faajtók, középen hátul szintén magas ablakok sűrű függönyökkel, sötétítővel. A szobában üveges ajtajú tálaló-szekrény, fotelek, kerek asztal csipketerítővel, rajta ital, poharak, körötte székek. A sarokban gobelin terítővel letakart zongora, rajta mindenféle lerakott tárgy, álló-keretes képek, újságok, lim-lom. A falon fényképek, falióra.

Jóska

Boros

Sziksza

az asztal körül ülnek, majd tetszőlegesen mozognak a szobában.

Később:

Mama

Mária

SZIKSZAI Elég volt ebből a gyárból. Csinálja, aki akarja. Mindent megtettem, amit lehetett.

BOROS Ma már a bank sem fizet. Nem érdemes a pénzt beleölni. Az infláció utoléri a kamatot.

SZIKSZAI Nem lehet ebből kimászni. Privatizálunk. Jó. Pénz nincs, piac alig. Az egész ipar tönkrement. Itt még csak-csak mozdul valami, de vidéken...

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

BOROS   Azért az ügyesebbek lassan kilábalnak belőle. a fiatalok sok mindent ügyesen intéznek.

JÓSKA   A fiatalok sem tudnak többet. Bizakodóbbak, mint mi. Egy biztos, a pénz beszél. Ügyesen kell csinálni a dolgokat.

BOROS   Mint te?

JÓSKA   Mint én. Én kérem, nem dolgozom, nekem a pénzem dolgozik. megérdemlem. Egész életemben dolgoztam, most, hogy a vége felé tartok, jár nekem egy kis kényelem. A pénz kérem, olyan, ami megtalálja a pénzt.

SZIKSZAI   Szerencsés ember vagy!

JÓSKA   *(tölt a poharakba)* Ezt kóstoljátok meg! Öt éves. Nem olyan, mint a bolti pancsok.

SZIKSZAI   Azok közt is van nagyon jó.

BOROS   Műveled még a szőlőt is?

JÓSKA   Természetesen, kérlek szépen. Műveltetem! Ez nagy különbség! A kapát nem nekem találták ki. Én Hollós Jóska úr vagyok! Úr! *(felemeli a poharát)* Egészségünkre! *(isznak)*

SZIKSZAI   Nagyon zamatos borod van. Rég ittam ilyet.

JÓSKA   Ez, kérlek, igazi vörösbor. Kétszer erjesztve, háromszor fejtve. Minden szőlőfajtából annyi van benne, amennyi kell.

BOROS   Utoljára Kőhalmon ittunk ilyet. Szilveszterkor.

JÓSKA   Két éve már annak. *(ismét tölt)*

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

SZIKSZAI Azóta a tó is letisztult az olajtól. *(nevet)*

BOROS Olaj?

JÓSKA Azon a télen, mint tudod, én vezettem a kőhalmi szállót. Szilveszter éjszaka, mikor a legnagyobb muri volt, úgy táncoltak az emeleten, majd leszakadt alattuk a padló. Akkor az egyik fűtő egyszer csak feljött, hogy rögtön menjek le. Láttam a szemén, igen nagy a baj. Az alagsorban bokáig állt az olaj. Elrepedt egy tartály, az egyik kazán lefűlt, az elektromos indító meg nyomta bele a szikrát. Csak az Isten őrizte meg, hogy ki nem gyúlt, vagy fel nem robbant az egész.

SZIKSZAI Utánuk mentem. Az infarktus kerülgetett, mikor megláttam.

JÓSKA Csak állt a mérnök úr is. *(Szikszaira int)* Fogalma sem volt róla, mit csináljunk.

SZIKSZAI Neked se!

JÓSKA Aztán eszembe jutott, hogy üssük át a falat. A nagy HILTI alig bírta vele. Aztán az olaj kifolyt. A tóra. *(nevet)*

BOROS *(elképed a hallottaktól, leteszi a poharát)*

JÓSKA Szerencsénk volt. Utánament hektó szám a mosogatószeres forró víz. Kimostuk a nyomát is. Kint szakadt az eső. Másnap reggele befagyott, ömlött a hó. Eltakarta.

BOROS Természetvédelmi terület!

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

SZIKSZAI Kitisztul az, csak idő kérdése. Nem állíthattuk le a szállót, hogy kérem tessék elmenni, mert folyik az olaj, mindjárt felrobbanunk.

JÓSKA Az időjárás nekünk kedvezett. Más is ezt csinálta volna. Egyébként se lehetett annyi pénz veszteni. Az a néhány nap többet hozott, mint máskor egy negyedév.

BOROS A környezetvédők?

JÓSKA (*elégedetten*) Jöttek. Persze, hogy jöttek! A vízen szétterül az olaj, a szél a partokra is kicsapta. Nem látszott, hol engedték bele. A kastélyba is feljöttek, kérdezgették, hogy láttunk-e valamit. Nem láttunk mi semmit. Annyi vendég volt, alig győztük a kiszolgálásukat. Hol volt idő arra figyelni, mi van kint.

SZIKSZAI A zöld nyakkendőd még mindig olajos!

JÓSKA Az. Mária ki akarta mosni, de nem hagytam neki. Emlék.

SZIKSZAI Jó kis kaland volt!

JÓSKA Megérte az az este a befektetést. A pénz pénzt hozott.

BOROS Megérte?

JÓSKA Két kocsi ára jött össze azóta. Szerény jövedelem, de csordogál. Engem hívnak mindenhova. Most is. Munka mindig akad. Jövőre új kocsit veszek. Téltre nem érdemes. Ráér tavaszig.

SZIKSZAI Addig megforgathatnád a pénzedet!

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA *(emeli a poharát)* Egészségünkre! *(isznak)*

SZIKSZAI Persze, csak akkor, ha van felesleges tőkéd, vagy olyan, ami most aktuálisan nem kell vagy fél évig.

BOROS Nincs Jóskának annyi pénze, hogy a te üzletedbe beszálljon.

JÓSKA Nono!

SZIKSZAI Bízd azt Jóskára. Ő okosan forgatja a pénz. Eldönti mit akar.

JÓSKA *(Szikszainak)* Valamit akartál korábban mondani.

SZIKSZAI A fiam belevágott egy magánvállalkozásba. Egy kis gyár. Kis üzlet. Kis forgalom, de elég jól működik. Eleinte adókedvezményekkel. *(elhallgat, várja Jóska reakcióját)*

JÓSKA És?

SZIKSZAI Ha megtudja növelni a tőkéjét, még ha csak átmenetileg is, újabb kedvezményekre jogosult. Ehhez kéne néhány társ, akik pénzzel lépnek be. Pár millió is valami egy ilyen kis üzletben.

BOROS Kinek üzlet az üzlet?

SZIKSZAI Például Józsi barátomnak. Természetesen csak ha lát benne fantáziát. Hasznot. A pénz megduplázódhatna. Sőt! Ha elvállalnál egy vezetői posztot, akkor a kocsi kérdése is hamarosan megoldódna. Használhatnád a cég kocsiját, aztán le lehet írni, bagóért megveheted.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA Szimpatikus a dolog. Meggondolom.

SZIKSZAI Ne haragudj meg Józsikám, de nem te vagy az egyedüli, akivel beszéltem erről. Nekem biztos ember kell, akinek van forgatható pénze, és ő maga is megbízható. Jól gondold meg! Ne hamarkodd el! Bár azt is meg kell mondjam, hogyha előbb találok valaki, mint ahogy eldöntöd, akkor tárgytalan a dolog.

BOROS Józsi, ehhez nem értesz. Maradj a megszokott úton! Elég jól hoz a mostani üzleted.

JÓSKA A mai világban minden változik. Azt még nem tudom, hogy döntök, mit döntök, de meg kell jól gondolni.

SZIKSZAI Egészségetekre! Tudjátok, örülök, hogy a fiam üzlete jól megy. Én mit értem el ennyi év alatt? Az egyetem után nem választhattam sok munkahely közt, nem úgy, mint a mostaniak. Mikor lehívtak vidékre, csábítóak voltak a lehetőségek. Akkoriban egy gyárat igazgatni... No de ez elmúlt. Ami maradt belőle... most én vagyok a hibás, mert nem hagytam el időben a süllyedő hajót. Mióta nincs támogatás, megállíthatatlanul romlik az egész. Hamarosan fel kell számolni. Mit ér a sok kölcsön, a sok ígéret, ha nincs piacunk. Aki kölcsönt ad, azt a maga haszna érdekli.

BOROS A munkások? Azt olvastam, meg akarjátok tartani őket. Vagy csak ígéret?

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

SZIKSZAI Jelen állapotban... Valószínűleg munkanélküliek lesznek. A legjobbak megmaradnak. Nem tudok többet tenni. Ez az egész cirkusz... (*legyint*)

BOROS Érdekel egyáltalán?

SZIKSZAI Na de kérlek!

BOROS Három évad van a nyugdíjig. Nem úgy nézel ki, mint aki agyonidegeskedi magát a történeteken.

SZIKSZAI Nincs kedvem vitatkozni, sem cáfolni. Ha benne lennél a történetben, talán akkor sem értenéd. Annak idején engem úgy is mondhatom, hívtak. Felkértek. Mit felkértek? Felszólítottak, foglaljam el az igazgatói széket. Ez nem mindegy! Eleinte jól mentek a dolgok. Bővült a gyár, a többi kisüzem alig élt, de a gyár ment. Két új csarnokot is építettünk. Sőt! Még eleinte át is vettünk munkásokat a környékbeli üzemekből. Akkor volt központi támogatás. Piac. (*hallgat*) Aztán egyszerre vége lett. A piac átrendeződött, sok kinnlevőséget nem lehetett behajtani a mai napig.

JÓSKA Nehéz idők.

SZIKSZAI Nehéz. Hamarosan el kell adni a gyárat. Vagy egy részét. Az már nem tartozik rám. Ráment az egészségem.

BOROS Ez előre látható volt. Ott volt veled a pénzügyi vezetés. Nem létezik, hogy senki nem vette észre a hiányokat!

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

SZIKSZAI Ki fogják vizsgálni, kérlek. Választanak új igazgatót, esetleg kinevezik. Nem tudom. Már nem az én ügyem.

JÓSKA Ne vitatkozzatok! Inkább kóstoljuk meg ezt a másik bort. *(tölt)* Egészségünkre! *(isznak)* A barátságra még nem ittunk ma. A következő pohárral arra kell inni.

BOROS Józsikám, nekem mennem kell. Köszönöm a szíves látást.

JÓSKA Drága Pistám, szívesen látlak bármikor.

BOROS Ha kint jársz a környékünkön, elvárlak. *(kezet fog mindkettőjükkel)* A viszont látásig! Szervusztok!

Boros elmegy, Jóska kikísért. Szikszai lassan kortyolja a poharában maradt bort. Jóska visszajön.

JÓSKA Na? Milyen?

SZIKSZAI Erős. *(vár kicsit mielőtt kérdez)* Gondolkoztál?

JÓSKA Nem tudok most rögtön dönteni. Meg kell gondolni. Talán megbeszélem a jogász rokonokkal.

SZIKSZAI A gyárnak van jogi képviselője, de ahogy jónak látod.

JÓSKA Gondolkodni kell. Most mért mondjam neked, hogy igen, vagy nem? Meg kell gondolni.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

SZIKSZAI Nem is kell most döntened. Szeretném, ha társulnánk. Ha betársulnál a fiam gyarába.

JÓSKA Nekem nincs annyi pénzem.

SZIKSZAI Mennyit tudsz megforgatni?

JÓZSI Öt-hat milliót, vagy nem is tudom... Mi a garancia?

SZIKSZAI Garancia... *(hallgat)* Kell neki egy ügyvezető igazgató. Az havonta jó pénz. Aztán ha betársulsz, nem annyit írnak a nevedre, amennyit behozol. Többet.

JÓSKA Többet? Nem értem.

SZIKSZAI Többet. Úgy a nyolc-tízszeresét.

Jóska elképedve hallgat. Szikszai vár.

JÓSKA De én...

SZIKSZAI Nézd! Nem tartozik másra. Erre a Boros Pistára sem. A pozíció mögött pénz kell, hogy legyen. Aztán a fiamnak is jobb, ha nem az apja társul hozzá. Te mindig forgattad a pénzt, természetes, hogy a te korodban nagyobb összeggel rendelkezess.

JÓSKA Ennyivel?

SZIKSZAI Senki nem fogja firtatni. Természetesen kötünk egymás közt egy szerződést, hogy ki mennyivel rendelkezik a valóságban. A döntések előtt mindig megtárgyaljuk együtt, külön az irányt. Egymás közt.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA   Mi hasznom belőle?

SZIKSZAI   Amennyivel beléptél, azt megtöbbszörözheted rövid időn belül. Meg a kocsi, mint említettem. Aztán a pozíció se kutya, és a velejárók. A pénz. Gondold csak meg jól! Ne hamarkodd el! Én sem vinnék oda akárkit. Rajtad áll.

JÓSKA   Nekem nincs is olyan végzettségem, hogy ezt átlássam.

SZIKSZAI   Nem is kell. A mi pénzünk is benne van, benne lesz. Az az érdekünk, a közös érdekünk, hogy nyereséges legyen a dolog. Majd előre megbeszéljük, mikor mit kell tenni.

JÓSKA   Kezdem érteni...

A szomszéd szobából hangok hallatszanak.

A nők nincsenek jelen!

MAMA   Hozz másikat! Siess!

MÁRIA   Menjünk vissza!

JÓSKA   A mama. Nem tud aludni. Állandóan küldi Máriát valamiért.

SZIKSZAI   Igen.

MAMA   Be akarok menni. Ki van ott? Engedj! Nem akarok lefeküdni!

MÁRIA   Késő van.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓZSI Sajnos a nagy kor, az öregség...

SZIKSZAI *(feláll, menni készül)*

JÓSKA Csak maradj!

SZIKSZAI Nem akarok zavarni. Valóban késő van. Ideje menni. Gondolkodj a dolgon! *(kezet nyújt)*

Jóska kikíséri Szikszait. A szomszéd szobából egyre erősebben hallatszanak a hangok.

MAMA Engedj már el! Nem akarok aludni!

MÁRIA Vegye be az esti gyógyszerét.

MAMA Hagyjon maga békén! Ki maga? Ez az én házam!

MÁRIA Mama!

MAMA *(a botjával kopog az ajtón, majd a bottal veri az ajtót)* Mért van bezárva?

Az ajtó kinyílik, a mama átjön a nappaliba. Hálóingben van, egy hosszú kinyúlt kiskabát és rongyos kötött vállkendő van rajta. A lábán felemás papucs. Bottal jár, de fürge.

MAMA Hol van a fiam? Nem látták a fiamat? *(körülnéz)*
Vendég volt.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

MÁRIA   A Jóska barátai. Jöjjön! Menjünk vissza a hálósobába. Ideje aludni.

MAMA   Jóska! Hollós Jóska! Hol vagy? Hol van a fiam?

Jóska jön.

JÓSKA   Itt vagyok drágaságom. Mi baj? Mért nem alszol?

MAMA   Aludni kéne?

JÓSKA   Mindjárt éjfél. Pihenni kéne, hogy reggelre friss legyél.

MAMA   Mária nem engedett át. Látni akartam a barátaidat. Meg kell tudnom, rendes emberek-e. Az én fiam nem barátkozhat akárkivel! (*megakad, elveszti a beszéd fonalát*) A cicát is kidobta, mert az ágyra ült.

MÁRIA   Odapiskolt. Minek ennyi macska?

JÓSKA   Az állat nem tudja mit csinál. A mama szereti a cicákat.

MAMA   A lány kidobta a szobából.

JÓSKA   Ülj le drágaságom. Iszol egy korty bort? Csak egészen kicsit. (*tölt*)

MAMA   Csak egy kortyot. Édes bor?

JÓSKA   Édes a bor, drágám. Tessék! (*odaviszi a poharat*)

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

A mama kortyolja a bort, majd feláll, az ablakhoz megy, igazít a függönyön.

MAMA Ilyen terem a mi szőlőnkben. Drága fiam! *(Jóskához megy, megsimogatja a karját)*

MÁRIA Megyek aludni. Kísérd majd be a mamát a szobájába. *(kimegy)*

MAMA Ez a lány! Ki nem állhat engem.

JÓSKA Gyere drága, menjünk aludni! *(elindulnak vissza a másik szobába)* Mária, nincs leszedve az asztal.

MÁRIA *(hangja)* Rögtön megyek!

Mária visszajön a szobába, leszedi az asztalt, a poharakat tálcára rakja, zörög velük. Ablakot nyit. Leoltja villanyokat, egy asztali lámpa világít. A zongora elé ül, leüt néhány hangot.

Jóska visszajön.

JÓSKA Ne zenélj! A mama aludni fog.

MÁRIA Nem fog. Egész éjjel beszél, motoszkál, rakodik.

JÓSKA Alszik.

MÁRIA Te alszol. Nem hallod. *(klimpíroz)*

JÓSKA Hagyd abba! Vidd ki inkább az edényt!

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

MÁRIA   A cselédnek is van kimenője. Szabadnapja. Vidd ki te! Ezentúl nem takarítom ezt a szobát. Ha vendéget hívsz, takaríts ki! A cseléd fellázadt.

JÓSKA   Senki se mondja, hogy ennyit dolgozz! Minek csinálod?

MÁRIA   Csinálom. Minek is? Talán, hogy mindent elfelejtsek. Ne bírjak gondolkodni. Ne gondoljak erre a nyomorult életemre.

JÓSKA   Nem én csináltam.

MÁRIA   Nem te csináltad. Te mindig segítettél a mamának, ha rólam volt szó. Miattatok váltam el. A kényelmetek miatt.

JÓSKA   Egy olyan ember (*Mária közbevág*)

MÁRIA   Persze! Aki nem rohangál a birtokokra kapálni, csak bejár a hivatalba, az nem ember. Az csak báró? Azért a rangja nagyon tetszett nektek...

JÓSKA   Törődj a dolgaiddal! Mit vádaskodsz?

MÁRIA   Vádaskodok? Nocsak! Már ezt is? (*ismét leüti néhány hangot a zongorán*)

JÓSKA   Mért nem mégy el a lányodhoz?

MÁRIA   Ez az én dolgom. (*hallgat*) Ez a ház az én házam is. Azért tartom rendben, míg akarom.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA *(felháborodik)* A mama megmondta, hogy ezt a házat nekem vették annak idején! Csak azért van rád íratva a fele, mert akkor olyan idők jártak. Hogy ne legyen lakó.

MÁRIA Idők. Egész életemben a cselédetek voltam. Elromlott a házasságom, itt hagyott a lányom. Legalább egy fél házam legyen!

JÓSKA A mama megmondta!

MÁRIA Mondd? Mit akarsz? A papír beszél. Vagy van olyan iratod, ahol más van írva? *(feláll, kimegy)*

Jóska bezárja az ablakot, a függönyt gondosan behúzza.

JÓSKA A mocskok! Még mit nem akar! Bezzeg, ha a mama fiatalabb volna... *(felvesz a tálcát a poharakkal, kiviszi)*

A szomszéd szobából hangok hallatszanak:

MAMA Valaki jár! Te lány! Nem hallod?

MÁRIA Éjszaka van, aludjon. Nem jár senki.

MAMA Hol van a fiam? Nem látom a fiamat.

Mária átjön a nappaliba, Jóska is visszajön.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

MÁRIA Gyere, add be neki a gyógyszert, mert ma éjjel sem fog aludni.

JÓSKA Később elalszik. Nem kell az neki.

MÁRIA Kimegyek a hátsó szobába. Napok óta nem hagy békén. Állandóan felkelt. Aludnom kell.

JÓSKA Így bánsz te az anyáddal! Ezt érdemli tőled. Menj vissza hozzá, nekem még dolgom van.

MÁRIA Éjfél elmúlt. Ne fogd a dologra, ha nem akarsz törődni vele. Egész nap csak jössz-mész, furikázol. Itthon semmit nem csinálsz. Foglalkozz most kivételesen az anyáddal.

JÓSKA Az anyánk!

MÁRIA Csak a te anyád. A többi gyereket rég elfelejtette.
(*kimegy*)

A másik szobából a mama hangja hallatszik.

MAMA Hol vagytok? Te lány! Hozzál teát!

JÓSKA (*bosszúsan*) Nem lehet ettől a vénasszonytól nyugodni!...

MAMA Hol van a fiam? (*a botjával kopog, csapkod*)

JÓSKA Jövök már! jövök, drágaságom! (*leoltja a villanyt, indul a mama szobája felé*) Jövök, drágám!

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

A színpad elsötétiül pár percre, majd ismét a nappali szoba. Nappal van. A sötétítőfüggönyök ki vannak húzva, a szobában rend van.

A mama a szobában járkal görbebotra támaszkodva. A kötött rongyos vállkendő is rajta van.

MAMA   A mi házunk. Mennyit dolgoztam érte! A fiamnak. Az én egyetlen fiamnak. *(kinyitja a szekrényt, belenéz, nyitva hagyja, majd az ablakhoz megy)* Ruha. Mennyi ruha.

Kintről közlekedés hangjai hallatszanak.

MAMA   *(félíg behúzza a sötétítőt.)* Belátnak. Jönni fog. Hamarosan jönni fog. Nyitva a szekrény. Milyen gondatlan ez a lány! Nyitva hagyta a szekrényt.

Mária kintről jön, a ruhája kopott, udvari-kerti munka nyomai rajta.

MÁRIA   Sötét van. Mért sötétít be nappal? *(kihúzza a sötétítőket)*

MAMA   Hol van a fiam?

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

MÁRIA Dolga van. Azt mondta reggel, hogy dolga van. Elment a kocsival. Nem tudom, mi dolga van, arról nem beszélt. Nekem nem szokott beszámolni a dolgairól. Majd hazajön. Mindig hazajön. Ne féljen, ma is megjön. A Mamának biztosan elmondja hol járt, mit végzett.

MAMA Az én fiam... jó fiú. Nekem mindent elmond.

MÁRIA (*gúnyosan*) Nincs több ilyen fiú a világon.

MAMA Bizony.

MÁRIA Nekem sose mondja meg, hol járt, mit csinált. Neki dolga van, sürgős kocsikázhatnékja van egyik ismerőstől a másikig. Én csak azt tudom, mit kell itthon csinálni.

MAMA Ki van húzva a függöny. (*elindul az ablakhoz*)

MÁRIA Hagyja azt a függönyt! Józsi is olyan, mint maga! Mitől félnek? Folyton az ajtó, a függöny. A kutya se kíváncsi ránk.

MAMA Ne lássák, mi van a házunkban!

MÁRIA Semmi sincs ebben a házban! Csak bútorraktár. Minden vacakot őrizni kell, az embernek nincs helye tőlük. Mindenütt ágyak, szekrények, egymás hegyén-hátán. Mint egy ócskaságraktárban. Ez az egy szoba, ami valahogy elviselhető.

MAMA (*a botot függőlegesen emelgetve kopog, a padlót veri*) Elhallgass! Ezek értékes dolgok! (*a bottal Mária felé csap*)

MÁRIA Tán még meg is próbálna ütni, mint fiatalasszony koromban? A fiát mért nem ütötte soha? Még csak meg se szidta.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

MAMA   A fiam! Az én fiam becsületes ember. Aki csak ismeri, az mind tiszteli. Milyen hamar elér mindent! Neki szava van, akárhova megy.

MÁRIA   Hova megy? Egyik baráttól a másikig. Bolondokat beszélnek! Nincs a fiának egy barátja sem. Ez mind érdekbarátságok. Addig tart, míg akarnak egymástól valamit, kapcsolatokat, híreket, összeköttetést. Mikor nincs szükség ilyesmire, meg se keresik egymást. Irigyek a másik sikerére. Akinek rosszul megy, azt kinevetik. A maga fiát.

MAMA   Az én fiamat? Mit képzelsz te? Az én fiam...

MÁRIA   A maga fia egy közepszerű öregember. Egy átlag.
(látja, hogy a mama dühös) Egy alig átlag.

MAMA   Sokat dolgozik. kár, hogy így alakult az élete!
Mindent megadtam volna, csak meglássam azt az unokát!

Hallgatnak.

MÁRIA   Maga nem hagyta megnősülni. Senki lánya nem volt elég jó.

MAMA   Az a nő. Annyi évet elvett az életéből. Elszállt felette az idő. Talált volna mást.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

MÁRIA   Kit talált volna? Magának az Isten lánya is kevés lenne az imádott fia mellé. Nincs olyan nő, aki egyszerre szép, dolgos, tanult, vezető beosztású és épp maga fiára vágyik.

MAMA   Neked elment az eszed! Hogy mersz így beszélni?

MÁRIA   Elment az eszem? *(nevet)* Nem baj! *(leül a zongorához, játszani kezd)*

MAMA   Ezt nem szeretem, mást is játszhatnál!

MÁRIA   Én szeretem. A férjem is szerette ezt a dallamot.

MAMA   A te férjed? Ugyan!

MÁRIA   Az én férjem rendes ember volt. Én voltam ostoba, hagytam, hogy a mama tönkretegye a házasságunkat. El kellett volna menni, mint a többieknek. Maga nem bírta ki, hogy ne legyen maga mellett egy gyereke, aki kiszolgálja.

MAMA   A fiam gondoskodik rólam.

MÁRIA   Mint most is. Mikor nincs itthon. *(hallgat, zongorázik)* Én voltam a hibás, hagytam, hogy idáig fajuljon. Groteszk, ahogy itt ülök a zongoránál a kidolgozott eldurvult kezemmel, a kerttől szennyes nadrágomban...

MAMA   Micsoda beszéd! *(a botjával ismét a padlót üti)* Ebben a házban senki nem beszélhet így velem!

MÁRIA   Ki nem állhatom ezt a házat, a maga imádott fiát! Magát meg látni se bírom! *(feláll, járkál a szobában. A mama ismét Mária felé csap a bottal, az elveszi tőle a botot, távolabb*

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

leteszi) Végre kimondtam! Ha még egyszer felém csap, végleg elveszem a botját. *(nézi az anyját)* Nekem valóban elment az eszem, mit beszélek ennek a szenilis vénasszonynak...

MAMA *(lecsillapodott, a bot nélkül bizonytalanul lépked, a botig megy, kézbe fogja, majd egy székre ül)* Beszélpsz. Csak beszélpsz. Mást se tudsz.

MÁRIA *(visszaül a zongorához, játszik)*

MAMA Hagyd már békén azt a zongorát! Nem fogom hallani, ha megjön a fiam.

MÁRIA *(még erősebben veri a billentyűket)*

MAMA Kidoblak, ha nem hallgatsz rám! *(feláll, a botjával ismét veri a padlót)*

Mária *(nem játszik tovább, beszéd közben néha leüti pár hangot)* Dobjon ki! Megérdemlem. Egyszer én is segítettem magának kidobni a Jóska menyasszonyát... Emlékszik? Tudom, hogy emlékszik. Gyakran látom annak a nőnek az arcát magam előtt...

MAMA Nem való az a fiamhoz!

MÁRIA Évekig segített Jóskának a tanfolyamokon. Ápolta magát is. Több, mint tíz évet várt, hogy maga beleegyezzen a házasságukba.

MAMA Az én fiam nem olyan, mint te, hogy elmentél a tudtom nélkül azzal a... összeházasodni.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

MÁRIA Kár, hogy nincs több fia! Azok sem nőültek volna meg. Olyan jó gyerekek lennének...

MAMA Az a nő...

MÁRIA Az a nő jól járt. Lehet, hogy most is egyedül van, boldogtalannak érzi magát, de jól járt, még ha nem is tudja magáról. A testvérem, a maga imádott fia mellett cseléd lett volna belőle, úgy, mint én. *(hallgat)* Ebben a házban csak maga él. Maga és a testvérem. Mindenki más fulladozik. Aki nem akart megfulladni, az elment. Az unokái nem szeretnek idejönni. Nekem is el kellett volna mennem. *(sír, a szemét törli)* Én ostoba! Megvártam, míg maguk mindent tökre sznek körülöttem. Hagytam! Én hagytam!

MAMA A lányod? Hol van? Nem jön haza. Miféle életet él?

MÁRIA A lányom él. Én évek óta kínlódom. *(sír)* Ismét férjhez mehettem volna. Magától nem tudok megszabadulni egy életen keresztül.

MAMA Megöregedtem. Nem bírod kivárni, míg meghalok?

MÁRIA *(nevet)* Maga sosem fog meghalni. Mindenkit megnyomorít maga körül, még az imádott fiát is. *(zongorázik)*

MAMA A fiam? Az én fiam? *(járkál a szobában)*

Mária zongorázik. A mama fel-alá járkál, az ablakhoz megy, megfogja a sötétítőt, majd Máriára néz és elengedi. Az utcát nézi.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

MAMA Jön Emma! Ott áll a szemben lévő ház előtt! Végre
eljött! *(örül)*

MÁRIA Emma nem jön. Nem jöhet. *(Feláll a zongora
mellől)*

MAMA Tudom, hogy beteg. Évek óta beteg. Nem
mondátok meg, de tudom. Most eljött hozzám! *(néz ki az ablakon)*
Elmegy! Mért megy el? *(Máriának)* Te lány! Eredj utána! Szólj
neki, hogy várom!

MÁRIA *(nem válaszol, tanácstalan)*

MAMA Mért nem még? *(koppant a botjával a padlón)*

Hallgatnak. Mária nem tudja mit, mondjon, a mama türelmetlen.

MÁRIA Rosszul látta.

MAMA Rosszul? *(eljön az ablaktól)* Hol van Emma?
Mondd meg nekem, hogy hol van. mert otthon nincs. Ha otthon
lenne, felhívna telefonon.

MÁRIA *(nem válaszol)*

MAMA Évek óta nem válaszoltok, ha róla kérdezek. Majd
jön. Mindig ez mondjátok.

MÁRIA Kérdezze a fiát!

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

MAMA   Ti összefogtok ellenem. Nem mondjátok meg az igazat. Megöregedtem, elfelejtek sok mindent. Már erőm sincs, hogy elmenjek és megkeressem.

MÁRIA   *(a terítőt igazítja az asztalon)* Én nem hazudok.

MAMA   Marikám! Kislányom! Mondd meg nekem, hol van Emma? Nagyon szépen kérek, mondd meg! Tudom, hogy valami nagy baj van. Lehet, hogy meghalt? Tudnom kell! Öreg vagyok, de nem vagyok gyerek. Kislányom!...

MÁRIA   Kislánya? *(sírni kezd)* Gyerekkoromtól nem szólított így... *(zokog)* Gyerekkoromtól... *(kimegy a szobából)*

MAMA   Nem mondják meg az igazat. Biztosan meghalt... Érzem... Csak nem mondják meg nekem. A fiam... ő mindig, mindent elmond... Mindent?... *(az ablakhoz megy, körülnéz, hogy nem jött-e vissza Mária, majd behúzza a sötétítőt)* Így. Ne bámuljanak be kintről.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

II.

Nappali szoba. Ki van takarítva. Az asztalon vázában virág. A zongora tetején irattartók.

Jóska és Mária lánya Juli beszélgetnek

JÓSKA   A gazdasági vezetője is mondja neki, én meg a gazdasági vezetőt mondom neki.

JULI   Nem értem.

JÓSKA   Ez így, az amúgy. Egymásnak ellentmondanak.

JULI   Aha.

JÓSKA   Nem pletykakör szinten, hanem üzenetű szinten tudja mindkettő. Meg lett neki mondva. *(a zongora tetejéről az irathalmazt az asztalra teszi)* Meg lett neki mondva, hogy a cégnek az egyik kocsija gyakran elromlik. Újat kell venni, azt leírni. Hát légy szíves! Ő meg azt válaszolta, hogy Jóskának tavaszra autó kell. Elszaladt az idő, itt az ősz. Mit akarsz? Hogy Jóska a szemedbe legyen jó, vidám, röhögjön rád? *(nézegeti az iratokat)* Megmondta neki. attól ne félj semmit! Mondjuk mi egymásnak!

JULI   Nem értem az egészet. Kik ezek?

JÓSKA   A fuvarozó, aki a gyárnak szállít, meg a gazdasági vezető... *(lapoz az iratok közt)* Ez a Szikszai is, megveteti a gépet,

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

meg az anyja valagát... Megmondtam neki! (*igyekszik meggyőzni Julit*) Hát minek veszel gépet, ha nincs pénzed? Más pénzt széthajigálni?

JULI Kinek nincs pénze?

JÓSKA Hát Szikszainak.

JULI Akkor mért vett gépet?

JÓSKA A gazdaságissal vetette meg.

JULI Ja? És az volt olyan ostoba, hogy megvette? Vagy épp okos volt?

JÓSKA Megvette. Az ára meg ott van Szikszainál.

JULI A múlt évi kölcsönt visszakaptad már?

JÓSKA Azt úgy vettem vissza, hogy a valutát nem adtam neki oda. Az a kölcsön. Nagyjából...

JULI Már megint nem értem miről van szó. Ez milyen manőver volt? Itt valami nem stimmel.

JÓSKA Teszek rá! Egy frászt neki! hát a kamattal az a kölcsön van annyi...

JULI Ha kiszámoltad....

JÓSKA Teszek rá!

JULI Gyakran gondolok arra, hogy jó lenne, ha mielőbb kiszállnál ebből, mert (*Jóska közbevág*)

JÓSKA Én bajban vagyok! A fiának szétszórta a gyárat. Meg a vejének. Engem nem érdekel! Én a gyárba nem megyek!

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

Most elmentem, csak azért, mert el tudtam menni. Nem magamtól mentem.

JULI   Hogy?

JÓSKA   Vittek másokat, vittek engem. Ott voltam. jó volt. *(belelapoz egy iratba)* Átnézhetnéd ezeket! Körülnéztem. Szeretnek engem.

JULI   Igazán? Hümmm.... Szeretnek...

JÓSKA   Mindent mondanak. Sajnos nem olyan egyszerű. Még nekem is a segítségemet kérik.

JULI   Miben segíthetsz? Mit tudsz te segíteni?

JÓSKA   Pénz kell csinálni. És rendelkezni.

JULI   Igen? Hogy van az, hogy bajban vagy? Hogy a neveden van minden és végül mégse csinálhatsz semmit?

JÓSKA   Mit csinállok?

JULI   Semmit se csinálsz! Nélküle semmit sem tehetsz, hiába *(Jóska közbevág)*

JÓSKA   Nélkülem ő sem tehet semmit. Én se nélküle. *(ideges)* Van erről egy egymás közti szerződés.

JULI   Helytelen. És valószínűleg jogtalan.

JÓSKA   Így állapotunk meg az elején. *(hallgat)* Közben a kocsit odaadta a vőnek. A gyárét! Azét! A főkönyvelő mondta nekem, ő sem tehet Szikszai nélkül semmit, az se nélküle. Hát ne gondolja, hogy minden csak az övé! Neki már nincs egy vasa se

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

benne! Azt is mondta a főkönyvelő, Józsi bácsinak van itt pénze, neki már nincs egy vasa sem.

JULI   A főkönyvelő is betársult?

JÓSKA   És még néhányan... de azok már...

JULI   Ez azt jelenti, hogy a barátod már kimentette a magáét. Átrendezte a vejének, a családjának.

JÓSKA   Azok új vállalkozásba fogtak.

JULI   *(felvesz az iratok közül néhány lapot)* Akkor ez minek? *(visszateszi)*

JÓSKA   Az iratok...

JULI   Hát ez az! Még jó, hogy nem hagytad rábeszélni magadat, hogy a te részeden is részvényt vegyen a közösbe. Akkor gyári tulajdonba ment volna az összes pénz.

JÓSKA   Ja? Igen?...

JULI   Aláírtátok? Mégis?

JÓSKA   Azt mondta, hogy átkönyvelik.

JULI   Nos?

JÓSKA   *(hallgat)*

JULI   Szóval mégis... Fújhatod akkor te is a pénzedet!

JÓSKA   A szemét! Szikszai csak húzgálta a vállát, mikor a főkönyvelő szólt neki. Akkor, mikor visszajött a bakból. Azóta nem jelentkezik. Letagadtatja magát.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JULI Szóval a főkönyvelőnek is letagadtatja magát? Akkor neked is. Mért nem szóltál, mielőtt belemégy a más kedve szerint. Nem vetted észre, hogy ezeknek egy balek kellett, akinek a nevével fedezik magukat? Elkezdtek felülvizsgálni a bankokat, mindet. Szóval nagyon szerencsés lenne, ha határozottan kérnéd *(Jóska félbeszakítja)*

JÓSKA A főkönyvelő mondta, hogy voltak nála is. Csodálkoztak. Mert voltak megnézni a vagyoni helyzetét és nem találtak semmit. Csodálkoztak, hogy nincs semmije.

JULI Itt is voltak?

JÓSKA *(a papírai közt lapoz)*

JULI Nálad mikor voltak?

JÓSKA Még nem értek ide. Úgyse találnak semmit. Ezek *(az iratok felé int)* hiányosak. A régi gyáre is hiányos. *(hallgat)* Itt volt Szikszai vagy három hete. Hozott egy bőrönd papírt. Épp hűvös idő volt... a mama szobájában meg ott a cserépkályha... majd mindet elégettük. Ami náluk maradt, az is hiányos, az Isten se fogja kihámozni, mi hogy volt eredetileg...

JULI *(átmegy a mama szobájába, kezében papírokkal jön vissza)* Ez mi? Mit csináltatok ti itt? Hogy mertél te engem ilderángatni, ebbe belerángatni. Csak annyira is, hogy tudjak a disznóságaidról?

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA Engem ne molesztálj! Ha már segíteni nem akartok... Már az is baj, ha növelni akarom a pénzemet? *(italt tölt, Julinak is jelzi, hogy tölt, de az nem kér. Iszik)*

JULI Felőlem... csak hagyj ki belőle.

Csend. A beszélgetés egy időre megszakad.

JÓSKA A múlt héten beszéltem Boros Pistával.

JULI Pista jól eligazodik a pénzével. Nyereséges.

JÓSKA Jól. Beszéltünk az én ügyemről. Semmivel nem bízott. Azt mondta, örülök, ha kiveszem a pénzemet, még jó, ha kamat nélkül megkapom.

JULI Igaza van.

JÓSKA Én nem kezdtem senkivel. Nem én kértem oda magamat. Nem én kértem a gyárba se magamat. Őt húztam ki a bajból, ő járt én utánam... én segítettem neki. kiségtettem...

JULI Állandóan a pénzről beszélsz. A pénzedről. Ne csodálkozz, hogy rájöttek, te vagy az ő emberük.

JÓSKA Elvitte az összes pénzemet. Én nem ezért adtam neki a pénzt, hogy elvigye a gyárba, aztán onnan ne lehessen kivenni.

JULI Van neked egyáltalán elég garanciád arra? *(Jóska közbeszól)*

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA Mire?

JULI A pénzedről. Arról beszélünk. Amivel beléptél a barátod üzletébe.

Jóska hallgat, a beszélgetés ismét megszakad.

JÓSKA Khüm.

JULI Nem válaszoltál.

JÓSKA Igen. Papír az van. papír. Kitorölhetem vele a ...

Juli kinéz az ablakon.

JÓSKA Nem kell izgulni. Csak beszélünk. Én se izgulok. Nem fogom magam megölni érte.

JULI Te akartál beszélni róla. De ez csak mellébeszélés. Nem látok tisztán, mibe keverted magadat.

JÓSKA Összegyűjtök én még egy kis pénzt, aztán...

JULI Hát persze.

Csend.

JULI Anyád?

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA Fekszik. Sokat alszik az utóbbi hetekben főleg nappal. Voltál be hozzá?

JULI Nem voltam. Kijön, ha felébred. Akkor üdvözlöm. Szörnyű az a szoba. Hogy bírtok oda bemenni. Hogy alhat a mama ilyen szobában?

JÓSKA Jó az.

JULI Azt sose lehet kitakarítani. Rohad a padlózat, a falak évtizedek óta nem voltak átfestve, a macskák...

JÓSKA Már te is kezded?

JULI Mit kezdek? Hazahívtál. Nem jöttem volna, ha nem erősködsz. Mária, vagyis anyám hol van?

JÓSKA Reggel kiment a telekre. Tudja, hogy jössz?

JULI Nem tudja, hogy pontosan mikor jövök. Meddig jár még a telekre? Egyszer ott fog felbukni. Kocsival ment?

JÓSKA Azzal.

JULI Mért nem te vitted ki?

JÓSKA Akar... *(megvonja a vállát)*

JULI Akar? Megkérdeztétek valaha tőle, hogy mit akar? Volt csak egy alkalommal is választása? Hozzám se jön el, mert akkor mi lenne a mamával. A lelkiismeretére apelláltok, hogy nem hagyja itt a mamát.

JÓSKA Mária gondozni akarja a mamát.

JULI Rosszabbul bántok vele, mint egy cseléddel.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA Jól van ő.

JULI Jól. Mióta csak visszaemlékszem, mindig szaladt valamiért. Állandóan dolgozik. és a megjelenése... Te folyton ki vagy öltözve. Mért hagyod annyit dolgozni, hogy magára ne legyen ereje?

JÓSKA Mária nem piszkos!

JULI Nem. Csak túrhetetlen az igénytelenség, amibe belekényszerült.

JÓSKA Te is kezded? Már megint?

JULI Elviszem magamhoz. Míg egészen bele nem rokkann ebbe az egészbe.

Hallgatnak.

JÓSKA Pár napja orvosnál voltunk a mamával.

JULI Mit mondott az orvos?

JÓSKA Gyenge. Nem sok ideje van hátra. Mostanában alig eszik. Úgy kell belediktálni pár falatot. Ha így megy, éhen hal... Néhány hét, esetleg pár hónap.

JULI Anyám tudja? És persze ezzel megint ide van kötve, mert már nincs sok hátra...

JÓSKA Igen. (*hallgat*) Egyébként meg anyád is kibírhat minket, ha már ennyi ideig nem ment el...

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JULI   Más fele ennyit se él. Apám még ötven se volt mikor elment...

JÓSKA   Mindenki ezt mondja. Üres lesz nélküle a ház. Míg jól volt, mindent meg lehetett vele beszélni. Hallgattam a véleményére. Mi lesz velem nélküle?

JULI   A mamát jó lenne kórházba vinni. Kicsit pihennétek.

JÓSKA   Mit képzelsz? Ott nem törödnének vele, mint én.

JULI   Mint te? Persze...

JÓSKA   Átnézed az iratokat?

JULI   (*int, hogy nem*) Biztos, hogy nem akarsz kórházba vinni a mamát?

JÓSKA   Szó sem lehet róla! Van neki otthona. Én mindent megadok neki, mindent megcsinálok körülötte.

JULI   Igen? Úgy anyám velem fog jönni. Te mindent megcsinálsz.

JÓSKA   (*úgy tesz, mintha Mária távozásáról nem értené meg az unokahúgát*) Az orvos írt valami vitaminokat. Lehet, nem fogja akarni bevenni.

JULI   A te dolgod. Azt mondtad, te ápolod. Nem tudom, minek hívtál haza. Az üzletről sem mondtál el mindent. Megkérlek, míg itthon vagyok, nappal ne sötétítsd be a lakást. Nem tudok sötétben, homályban élni, még pár napig se.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA   A mama nem szereti, ha belátnak.

JULI   Hagyjuk a mamát. Akarsz még valamiről beszélni?

JÓSKA   Elmondtam, mibe keverték bele. Segítség kéne. Ha elvállalnád a képviselőmet... te, vagy a férjed... Nem akarok idegenhez fordulni. Lenne ismerős, vagy valamelyik barátom, de az idegen. Minek kitergetni előtte a dolgot? Mióta sejtik, hogy valami nincs rendben, kikerülnek.

JULI   Ilyenfajta ügyekkel nem foglalkozunk. Ezt tudod. A másik, hogy ez túlmegy azon, hogy a mama szóhasználatával éljek, azon, ami becsületes dolog.

JÓSKA   Nem vállalod el? Nem akarsz elvállalni?

JULI   Pontosan. Nem akarom elvállalni, mert tudom, hogy nem tiszta dolog, amibe belementél. Hasznot akartál, hamar, megkerülve az egyenes utat. És még finoman fejeztem ki a dolgot, ha így mondom.

JÓSKA   Más is így csinálja! Egyszer nekem is meg kellett próbálni. Valamibe bele kell néha vágni, mert másként sose jutok nagyobb jövedelemhez. Bezzeg, ha sikerül, akkor nem ezt mondanád...

JULI   Ajánlhatok néhány ismerőst, akik ilyen ügyekkel foglalkoznak. Az a fő területük, hogy a hasonló esetekben valamit visszapereljenek.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA Nem kell! Van még annyi pénzem, hogy én keressek egy jó ügyvédet! Ha már rátok nem számíthatok! Addig, míg én mindent megtettem a családért (*Juli közbeszól*)

JULI Nem vagyok hajlandó végighallgatni, kiért mit tettél. A magam részéről soha nem kértem tőled semmit. Ha mégis, add össze, mennyivel tartozom és megkapod!

JÓSKA Olyan vagy, mint az apád! Az is állandóan így beszélt.

JULI Természetesen olyan is vagyok , mint az apám. Mivel az apám, hasonlítok rá.

Mária jön be.

MÁRIA (*Julinak*) Lám, hát megjöttél! Jóska, gyere be a mamához. Téged akar.

JÓSKA Nem hallottam, mikor jöttél meg.

MÁRIA Rendet raktam a szobában, amennyire tudtam. Menj be hozzám!

Jóska kimegy. Mária és Juli összeölelkeznek. Egy ideig csend van.

MÁRIA Hazahívott. Nem kértem, mondom.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JULI Hívott. Míg ketten vagyunk, válaszolj erre: hagytad megterhelni a házat?

MÁRIA Nem! Dehogy! Akarta, de nemet mondtam. Hogy jutott ez rögtön eszedbe?... Nagy bajban van, ha erre képes lett volna.

JULI Te hogy vagy?

MÁRIA Én?... hát... fáradt vagyok.

JULI Eljössz velem. Pihensz. Töltekezel. Ha visszavágyol, visszajössz. Pihened kell!

MÁRIA A mama... Majd utána. Ez a kis idő már nem számít! Jóska nem akarja kórházba vinni. Talán jobb így. Állandóan Emmát hívja.

JULI Tudja, hogy Emma meghalt?

MÁRIA Megmondtam neki. Jóska megtiltotta, hogy megmondjam, de én... Már előtte folyvást azt beszélte, hogy biztosan meghalt, mert nem jön. Megmondtam neki. Abban a pillanatban úgy látszott: felfogta.

JULI Hogy tudtátok elhallgatni? Hiszen akkoriban még jól volt. Imádkozni se tudott érte.

MÁRIA Jóska így akarta, hogy ne sírjon a mama. (*hallgat*) Úgy szöktünk el a temetésére, a telken öltöztünk át feketébe. Sírtunk, ordítottunk, mikor nem hallotta.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JULI   Mást se hallok: Jóska akarta. Jóska! Jóska! Te mit akarsz? Hol van a te akaratod?

MÁRIA   Mért akarod, hogy veled menjek? (*Juli odamegy Máriához, átöleli*) Sok a dolgom. (*sír*) Ha mostanig csináltam, már nem számít ez a kis idő... nekem már nem számít...

A színpad elsötétül.

Majd ismét a nappali szoba. A függönyök behúzva, az asztalon már nincs virág. Ég egy lámpa.

Juli és Elza jönnek be a szobába.

JULI   Csak gyere! Mondtam, hogy nincs itthon senki.

ELZA   Talán mégse kéne. Nem helyes, hogy idejöttem.

JULI   Meghívtalak. Mária kiment a telekre, Jóska elvitte a mamát az orvoshoz. Mindjárt jövök, csak kinyitom az ablakokat a mama szobáján, legalább addig szellőzzön valamennyit, míg nincsenek itthon... (*átmegy, majd visszajön*)

ELZA   (*körülnéz*) Majd tizenöt éve nem jártam itt.

JULI   Fogalj helyet! (*kihúzza a sötétítőket, poharakat üdítőt hoz*)

ELZA   Nem iszom.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JULI Gyümölcslé. És ha iszol? *(tölt)* Soha nem ítételek el, bármi történt. *(kínálja)*

ELZA Igen... *(elveszi az egyik poharat)*

JULI Ritkán jövök haza. Vagy hét-nyolc éve én sem voltam itthon.

ELZA *(a szobát nézi)* Mennyi régi emlék!

JULI Emlékezz csak! Ha kell, sírj! Ha kell dühöngj! Lassan kigyógyulsz belőle.

ELZA Nehéz. Még mindig előjön. Szidnak még?

JULI Nekem nem. Én nem vagyok rá vevő. Mária azt mondta, van egy nagy bűne, amit ellened követett el.

ELZA Igen. Talákoztunk pár hete, nekem is azt mondta. Elszállt az idő, már nem lehet helyretenni semmit. Nem is kell. Az volt az én halálos bűnöm, hogy rosszak voltak a fogaim. Vagyis, hogy romlottak a fogaim, sokat jártam fogorvoshoz. Egy időben ittam. Jóska mellett szoktam rá...

Csend. Elza nézi a falon lévő fényképeket, köztük Jóska fényképét.

ELZA Nálam is van egy ilyen kép. Nem rég vettem le a falról. Régebben kellett volna.

JULI Rögtön aztán, mikor szakítottatok. Majdnem azt mondtam, hogy elváltatok.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

ELZA Sokan azt hitték, mi házások vagyunk, hisz oly soká tartott. Vak voltam. Vakon hittem Jóskában. Ő a mamára hallgatott, a barátokra. Míg tanult, vele tanultam, itt, ebben a szobában. Segítettem a vizsgákra felkészülni. Mire kész lett, én is letehettem volna azon a területen minden vizsgát. Aztán mindent elfelejtett, ő is, a mama is. Úgy beszéltek velem, mintha Jóska mindent egyedül ért volna el.

JULI Hajlamosak rá.

ELZA Kevés voltam én mindig a mama fiához. Pedig akkoriban egy kis üzemnek voltam az igazgatója. Jól kerestem. Állandóan jött, naponta. Mindenről be kellett számolnom, ami velem történt... Akkor még érdekelte. Gyakran elhozta a barátait, tetszett neki, hogy mi olyan nagy lakásban élünk. Szinte dicsekedett velem.

JULI Akkoriban már alig voltam itthon. Aztán agyonhallgatták a dolgot. Mi történt veletek? Mária, anyám, hogy keveredett bele a ti történetetekbe?

ELZA *(hallgat)* Vak voltam. Jóskát semmi nem érdekelte, ami engem. Mikor színházról, kiállításról volt szó, hallgatott, más témát kezdett. Ha kértem, menjünk el, mert egy jó darabot játszanak, sose volt ideje. Azt mondta: időpocsékolás. *(hallgat)* Szóval mindig volt valahol egy rés, egy darab hiány. Legalább egy hang állandóan fals volt...

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JULI Fals itt több is...

ELZA Dolgoztam. Ápoltam az idős szüleimet. Nem hagyhattam őket magukra. Ezt nem szerette. Ő a mamát nem hagyhatta, bár akkoriban már Máriát hazahívták, lett volna, akivel legyen. Mindenben a mama volt az első. Aztán a nagyapád halála után megváltoztak. Már a temetésen is. Olyan más lett minden, olyan távoli. Aztán tartott még egy ideig. A nagyapád sírkövére együtt választottuk a feliratot. Annyira kedves volt néha, reméltem... Mit is reméltem akkor? Most szinte nevetséges.

JULI Dolgozol még?

ELZA Az idén menten nyugdíjba. Egy vállalatnál még dolgozom pár órát.

Kis időre csend áll be.

ELZA Néhány hónapja felhívott. Találkozni akart. Beszélgetni. Eljött hozzám. Valami üzletről volt szó. Ha jól látom, belevágott valamibe. Azt kérdezte, társulnék-e a dologba. Pénzzel.

JULI (*idegesen*) Mit mondtál?

ELZA Ne aggódj. Nemet mondtam. Dühös lett. Azóta, ha meglát, kikerül. Ha váratlanul kerül elé, még mindig felzaklat a látása. Mikor van időm felkészülni rá, hogy találkozom vele, akkor már alig...

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JULI Sokáig tart, míg kihevered. Annak örülök, hogy nem adtál neki pénzt...

ELZA Talán most már végleg elmúlik, hogy láttam a lakást, beszélgettünk. Ezt az egész... Rosszabb, mint valaha. Bocsáss meg! Nem akartalak bántani vele. (*hallgatnak*) Annyira számított akkoriban Mária barátsága. De nem. A mama és Mária kidobtak innen.

JULI Mit csináltak?

ELZA Kidobattak. Az fájt, az bénított. Ma már tudom, hogy én jártam jól. Hamarabb kellett volna felismernem, hogy én egy bábút szeretek. Egy férfit, egy vágyott férfiideált képzeltem bele egy üres bábuba. Ő soha nem volt az, akinek én hittem. Ráaggattam mindazt, amit egy férfitől szerettem volna, de az csak a képzelet volt. Ő senkihez nem tartozik, senkit nem szeret. Nincs egy igaz barátja, aki csak barát. Minden baráti kapcsolatában az érdek irányít. Hőbörögtek, dicsekedtek egymásnak a barátaival. A körülöttük lévő nők, feleségek, barátnők, lekezelt, leszólt személyek. Nyíltan dicsekednek velük, kiadva a titkaikat, vagy szapultak... engem is...

JULI Ismertem régebben néhány barátját. Most nem nagyon jönnek.

ELZA Józsi egész életén át dolgozik, rohangál. Gyűjt. Keresi a boldogságot, a tökéletes nőt? ...hogyan legyen a leg-

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

leg? Én akkor sem lettem volna elég neki, ha sarokházam van a Váci utcában. Olyan nő nincs...

JULI Fordítva kéne mondani: olyan nincs, akinek ő.

ELZA (*nevet*) Így is lehet... Most is sokat jön-megy?

ELZA Ezek szerint még mindig menekül.

JULI Hogy mondod?

ELZA Menekül a mamától, saját magától. Erre futja tőle.

Kis csend.

JULI Igen, itt minden változatlan. Évek óta. Nem is tudom, hogy áttettek-e csak egy széket is más helyre az elmúlt években.

ELZA Meddig maradsz? Ha van időd, Máriával látogassatok meg.

JULI Még egy-két napig. Jóska hazahívott, de nem sok értelme volt. Anyámat el akarom vinni magammal. Sokat dolgozik, túl van terhelve, kiégett.

ELZA Veled megy? Képes rá?

JULI Hajlik a dologra. Anyám... Mária nem mindig ért a szóból. Eddig hiába hívtam, nem jött. Én meg nem bírok sokáig ebben a házban lenni. Állandóan kiabálnak egymással. A mama

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

teljesen anyámra maradt. Azt meg hallani se bírom, mikor ők ketten veszekednek. Hogy miket vágnak egymás fejéhez!

ELZA   A gyerekeket nem hoztad el?

JULI   Jobb nekik, ha nem látják ezt a házat. Itt minden változatlan. Változatlanul elviselhetetlen. Innen mindenki elment, aki el tudott menni, aki nem tudott olyanná lenni, mint az anyám. Mint ők mindannyian.

ELZA   Nem értem magamat, mért jöttem ma ide. Igaz, hívtál, hoztál, de... talán, hogy utoljára lássam a házat. Talán..

A színpad elsötétül.

Ismét a nappali szoba. Az asztalok rengeteg irat. A zongora tetején poharak, üres üvegek.

Mária és Jóska a szobában vannak. Mária az egyik fotelben ül, olvas, nagy változáson ment át; haja és ruhája rendezett, a lábán magas sarkú cipő. Jóska a papírajai közt lapoz, majd felvesz egy újságot és olvassa.

JÓSKA   Csupa szörnyűség- csak rosszat írnak. Mindenről csak rosszat.

MÁRIA   *(felnéz, nem válaszol)*

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA Elkeserítő. Az ember már lassan nappal se mer elmenni. Állandóan történik valami. Rengeteg a baleset. Nem vigyáznak. A rendőrség meg... Beszélni sem érdemes róla!

MÁRIA Akkor minek beszélsz?

JÓSKA Mit csináljak? Olyan ez a ház, mint a kriptá. Mióta a mama elment... Csend. Állandó csend. Míg ő volt, betöltötte az egész házat.

MÁRIA *(gépiesen ismétli)* Betöltötte az egész házat.

JÓSKA Mindenki azt mondja, milyen szép kort élt meg. Hümm... Még élhetett volna!

MÁRAI Még élhetett volna.

JÓSKA A lányod hova sietett? Rögtön elment a szertartás után.

MÁRIA Rögtön elment.

JÓSKA Ide se figyelsz! Ismételteted, amit mondok. Micsoda dolog!

MÁRIA *(leteszi a könyvet)* Mit akarsz, eltemettük a mamát. Az élet nem áll meg. Dolgozni kell. Élni.

JÓSKA Közhelyek.

MÁRIA Mit akarsz?

JÓSKA Ideje lesz intézkedni a ház ügyében.

MÁRIA *(nézi Jóskát, de nem szól)*

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA Pénzre van szükségem. Nekem elég egy kis lakás.
El akarom adni a házat.

MÁRIA Vagy úgy!

JÓSKA Tudod jól, ezt a házat nekem vették a szüleink. Igaz, fele rész a neveden van, de akkoriban olyan idők jártak... Csak úgy lehetett....

MÁRIA Nem adok vissza semmit. Évtizedekig dolgoztam rád, a mamára. Ha pénz kell, szerezz másként!

JÓSKA Tudod jól, hogy nincs egy fillérem se. Minden az üzletben forog.

MÁRIA Neked kellett.

JÓSKA Mert én bele mertem vágni!

MÁRIA Tégy, amit akarsz! Engem nem érdekelnek az ügyeid. Velem eddig se beszélted meg, eztán meg ne is beszéld meg!

JÓSKA Napok óta semmit sem csinálsz.

MÁRIA Sétálok, olvasok, meglátogatom az ismerőseimet. Fodrásznál voltam, meg manikűr, pedikűr... vettem néhány ruhát... oly régen mozdultam ki. Csak a ház, a mama, a telek. (csend) Ennek vége! Elmúlt! mostantól azt csinálom, ami jólesik és akkor, mikor kedvem van hozzá. Ebédet hozatok. A jövő hétre fizess be magadnak, csak addig rendeltem két személyre. Holnap jön a szerelő, vettem két csengőt. Modernnek. Nem kell hozzájuk

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

vezeték. Az egyikre a te, a másokra az én nevem lesz kiírva. Majd hallod a hangján, ha téged keresnek...

JÓSKA   Hogyan?...

MÁRIA   Ahogy mondom. Évtizedekig dolgoztam a munkahelyemen, itthon. A házban minden az én gondom volt. A telken is. Kinevettek az emberek a külsőm miatt. Észre se vettem a tengernyi munka közt, mivé lettem. Neked anyád volt, nekem egy rigolyás öregasszony, akinek minden szeszélyét kibírtam.

JÓSKA   Az anyánk!

MÁRIA   Csak neked volt anyád. A mama az összes gyereket elfelejtette, csak te voltál a gyereke. Isten bocsássa meg, hogy most ilyeket kell, hogy mondjak róla. (*hallgat*) Érted élt-halt. A te szavad mindig, mindenkinél igazabb, fontosabb volt. A mama imádott fia! (*never*) Csúnya vénember lett belőled! Se feleség, se gyerek. A mama vigyázott rád, hogy a legmagányosabb, legboldogtalanabb ember lény, ha ő nem lesz...

JÓSKA   Vannak barátaim...

MÁRIA   Barátok? Nevetséges! Neked nincsenek barátaid. Érdekarátaid, azok voltak. míg összekötött velük az üzlet, addig tartott a barátság. Most mi van? hol van csak egy barátod, aki most segít? Egy, aki sajnál? Egy? hol van egy?

Hallgatnak.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓZSI   Hagyj békén velük! Meg leszek magamnak.

MÁRIA   Megleszel... Te sose voltál képes önálló életre. Azért is nem nősültél meg. A mama nélkül csak báb vagy. Csak arra voltál képes, hogy az ő kívánságainak eleget tégy! A mama nem tudta, mi a valóság és mi nem igaz abból, amit összehordtál neki. Szegény, azt hitte, az ő fia sikeres. Az ő fia... *(hallgat)* az ő fia mindig a sikereiről, a jól menő üzletről beszélt neki. mikor nem sikerült valami, úgy adtad elő, mintha jól menne minden. Azt mondtad, amit várt.

JÓSKA   Elhallgass! *(fel-alá járkal)* Ez az én házam! Menj innen! Nem akarlak hallani!

MÁRIA   Sehova sem megyek! Itt fogok lakni és megvárom, míg vénséges vén apó leszel a házádban.

JÓSKA   *(kimegy, bevágja maga mögött az ajtót)*

MÁRIA   *(nevet)* Hallod? vénséges vén apó!

A színpad elsötétül

Nappali szoba. Az összes váza, edény ki van víve. Az asztal, a zongora teteje tele papírokkal, iratkötegekkel.

Jóska a papírok közt rakosgat.

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA   Az Isten se igazodik ki ezeken.

Csengetnek. Jóska kimegy, Boros Pistával jön vissza.

BOROS   Látom, nagy munkában vagy.

JÓSKA   Sok a tennivaló. Foglalj helyet!

BOROS   *(leül)* Hogy vagy?

JÓSKA   Lassan kiheverem. Nagyon megviselt. Igazán szerencsés volt a mama, de az a pár hét is nagyon nehéz volt a halála előtt. Látni, hogy az anyám haldoklik.

BOROS   Szép kort élt meg.

JÓSKA   Mindenki ezt mondja. *(sóhajt)* Az idő a legnagyobb csaló a világon. Az ember azt gondolja, hosszú. Hosszú életet él. Utólag visszagondolva, milyen rövid...

Csend.

BOROS   Mi újság a gyárban? Hogy megy az üzlet?

JÓSKA   Áll. *(hallgat)* Van itt néhány irat, ha lenne kedved átnézni...

BOROS   Mondd el inkább a lényegét!

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA   Áll az egész. Az elején viszonylag jól ment, egy darabig. Mióta a bank tönkrement, minden áll. Pénzt nem lehet mozgatni. Ezek úgy intézték, hogy minden pénzügyi manőver ezen a bankon keresztül mehet. Most meg áll az egész.

BOROS   Mennyivel vagy benne?

JÓSKA   Mindennel. Ami pénzem volt, mindennel. Csak a havi nyugdíjam maradt.

BOROS   A ház? Megterhelted?

JÓSKA   Azt nem. Nem is lehetett volna, a fele Máriáé.

BOROS   Szerencsédre.

JÓSKA   Így is mondhatom. Sok örömöm nincs benne. Na, ez egy dolog! A ház... *(hallgat)* Most, ami állandóan foglalkoztat, az a gyár. Ha megbukik, oda minden pénzem.

BOROS   Vannak szerződéseid.

JÓSKA   *(kikeresi az említett papírokat)* Ezek. Átnéznéd?

BOROS   *(elveszi, olvassa)*

JÓSKA   *(mindkettőjüknek italt tölt, a magát azonnal kiissza és újra tölti, a másik poharat Boros elé teszi)*

Csend. Boros nézi a papírokat, néha felnéz Jóskára.

JÓSKA   Nos? Mit gondolsz?

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

BOROS Ez semmi. Ezekkel semmire nem megy. Kevés a biztosítékod. Mióta vagy ügyvezető igazgató?

JÓSKA Fél éve.

BOROS Keress egy jó ügyvédet! Szükséged lesz rá. A jogász rokonok?

JÓSKA Nem hajlandók foglalkozni az ügyemmel. Azt mondják, nem a szakterületük.

BOROS Keress valaki mást. Ezt magad nem kapod vissza. Mennyivel is mentél bele?

JÓSKA Öt millióval.

BOROS Igyekezz, hogy legalább azt visszakapd!

JÓSKA És a haszon?

BOROS Úgy viselkedsz, mint egy gyerek! Örülj, ha azt visszaveheted, amit befektettél. Mióta van ennyi pénz a neveden?

JÓSKA Pár hónapja. Azt mondta Szikszai, sokat segíték vele, ha így lesz. A mocsok! (*hallgat*) Nem én akartam ezt az egészet! Úgy beszéltek rá! Te is hallottad! Jól voltam én, ahogy voltam. Egész életemben dolgoztam, kuporgattam, hogy öregségemre mindenem meglegyen. Most egy kocsit se vagyok képes venni!

BOROS Ide ügyvéd kell. Másként nem megy semmire. Igaza van a rokonodnak, olyan kell, aki ilyen ügyekkel foglalkozik.

JÓSKA De a papírok!...

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

BOROS Nincs garanciád. Ez kevés. Sehol nincs leírva, hogy önállóan mit csinálhatsz. Ezeknek meg mindegy, veled mi van. (*hallgat*) ...ez az egész! Figyelmeztettek! Ez nem a te világod! Aztán, hogy később, mikor már velük tárgyaltál, mibe mentél bele, azt csak te tudod. Vagy nem tudod...

JÓSKA Olyan hirtelen kellett dönteni. Eleinte nem is vettem komolyan. Aztán egyik percről a másikra dönteni kellett... Mindig azt gondoltam, az ügyvezető igazgató...

BOROS Ezek kerestek valakit, akinek a neve alatt sok mindent el lehet intézni. Nem kellett volna belemennem. Vagy vittél volna saját jogászt.

JÓSKA Utólag...

Hallgatnak.

JÓSKA Az egész család ellenem fordult. Most, hogy sejtik: nincs pénzem, már tekintélyem sincs. A barátaimról nem is beszélve.

BOROS Nehéz dolog ez...

JÓSKA A jövő hétre be vagyok idézve valami vizsgálóhoz. Nem tudom, mi lesz.

BOROS Szikszai mit mond?

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA Nem akar tudni semmiről. Rángatja a száját. Azt mondja, amit az ügyvédje, hogy minden szabályos, ne izguljak. (*a homlokát törölgeti*) Azt mondja, hogy azért hívnak engem, mert én vagyok az ügyvezető. (*sóhajt*) Ideges vagyok.

BOROS Sajnálom.

JÓSKA Ne sajnálj!

BOROS Figyelmeztettelek az elején. (*leteszi a poharat. Vállat von.*) Nem fontoltad meg. Nem hittél nekem. A barátaidnak se.

JÓSKA Kialakul. Remélem, hogy kialakul. Nem mehet semmibe, nem veszhet el egy élet munkája!

BOROS Arra gondoltál, hogy ezért esetleg... hogy is mondjam... ha balul sül el, akár még le is csukhatnak?

JÓSKA (*meginog. Leül. Ismét a homlokát törli*) Ha balul sül el?...

Csend. Az utcai forgalom hangjai hallatszanak.

BOROS Mária?

JÓSKA Elment a lányához.

BOROS Mondd meg neki, hogy üdvözlöm. (*feláll, menni készül*) Vedd komolyan a dolgot! Keress valakit, aki az ilyen ügyekben jártas!

FETYKÓ JUDIT: SAROKHÁZ, színpadi játék két részben

JÓSKA   Megoldódik. Bízom benne.

BOROS   Ha mégis úgy gondolod, segíték keresni egy megfelelő ügyvédet. Van néhány ismerősöm, akik ezzel a területtel foglalkoznak.

JÓSKA   *(bólint. kikíséri Borost)*

Jóska visszajön, míg beszél/hangosan gondolkodik, hallatszik a mama kopogása, a padlót veri a botjával, beszél:

MAMA   Az én fiam igazgató. Az én fiam... ügyvezető igazgató...

JÓSKA   Mennyivel másabb volt, míg volt kivel megbeszélni a dolgokat. Szegény mama. Nyugodjon békében, nagyon hiányzik. *(az ablakhoz megy, behúzza a függönyöket, majd a sötétítőket is félig)* Ilyenkor nagy a zaj. A mama mindig mondta, hogy ez a sarokház miatt erősebb, mint máshol. Szegény mama! Semmi nem olyan, mint mikor élt és még jól volt. Betöltötte az egész házat a jelenlétével. *(hallatszik a mama mormoló hangja, a kopogás)* *(behúzza teljesen a sötétítő függönyöket)* így. A mama így szerette.

Vége.